

Công bố Lệnh của Chủ tịch nước về ba pháp lệnh

21:41 25/07/2026

Chiều 25/7, Văn phòng Chủ tịch nước tổ chức họp báo công bố Lệnh của Chủ tịch nước công bố ba pháp lệnh vừa được Ủy ban Thường vụ Quốc hội khóa XVI thông qua tại Kỳ họp thứ 4.

Họp báo công bố Lệnh của Chủ tịch nước công bố ba pháp lệnh

Phó Chủ nhiệm Văn phòng Chủ tịch nước Cấn Đình Tài chủ trì họp báo.

Ba pháp lệnh được Ủy ban Thường vụ Quốc hội khóa XVI thông qua gồm: Pháp lệnh sửa đổi, bổ sung một số điều của Pháp lệnh Ưu đãi người có công với cách mạng; Pháp lệnh sửa đổi, bổ sung một số điều của Pháp lệnh Chi phí tố tụng; Pháp lệnh Trình tự, thủ tục Tòa án nhân dân xem xét, quyết định việc đưa người nghiện ma túy từ đủ 12 tuổi đến dưới 18 tuổi đi cai nghiện bắt buộc.

Trong đó, Pháp lệnh sửa đổi, bổ sung một số điều của Pháp lệnh Ưu đãi người có công với cách mạng có hiệu lực từ ngày 1/1/2027; Pháp lệnh sửa đổi, bổ sung một số điều của Pháp lệnh Chi phí tố tụng và Pháp lệnh Trình tự, thủ tục Tòa án nhân dân xem xét, quyết định việc đưa người nghiện ma túy từ đủ 12

tuổi đến dưới 18 tuổi đi cai nghiện bắt buộc có hiệu lực từ ngày 1/8/2026.

Hoàn thiện chính sách ưu đãi người có công với cách mạng

Giới thiệu những nội dung mới của Pháp lệnh sửa đổi, bổ sung một số điều của Pháp lệnh Ưu đãi người có công với cách mạng, Thứ trưởng Nội vụ Nguyễn Thị Hà cho biết, việc sửa đổi nhằm kịp thời hoàn thiện các quy định phù hợp tổ chức bộ máy mới của Chính phủ và mô hình chính quyền địa phương 2 cấp; tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc trong công nhận và thực hiện chính sách ưu đãi người có công; đồng thời tiếp tục chăm lo toàn diện đời sống vật chất, tinh thần của người có công và thân nhân, hướng tới mục tiêu người có công có mức sống từ trung bình khá trở lên so với cộng đồng dân cư nơi cư trú.

Việc sửa đổi, bổ sung Pháp lệnh lần này mang ý nghĩa đặc biệt sâu sắc và thể hiện trách nhiệm, sự quan tâm, tri ân của Đảng, Nhà nước, nhân dân, thực hiện truyền thống “Uống nước nhớ nguồn” của dân tộc ta.

Pháp lệnh bổ sung khái niệm "người có công với cách mạng" theo hướng khái quát, ghi nhận những người có công lao, cống hiến cho sự nghiệp cách mạng, đấu tranh giải phóng dân tộc, xây dựng, bảo vệ Tổ quốc và thực hiện nghĩa vụ quốc tế đã được cơ quan nhà nước có thẩm quyền công nhận.

Đáng chú ý, Pháp lệnh sửa đổi quy định về điều kiện, tiêu chuẩn công nhận người có công theo hướng chặt chẽ, phù hợp thực tiễn; sửa đổi quy định công nhận liệt sĩ đối với thương binh hoặc người hưởng chính sách như thương binh chết do vết thương tái phát.

Theo đó, không còn quy định điều kiện công nhận liệt sĩ đối với trường hợp thương binh có tỷ lệ tổn thương cơ thể từ 81% trở lên chết; chỉ quy định đối với trường hợp thương binh có tỷ lệ tổn thương cơ thể từ 61% đến 80% chết do vết thương tái phát.

Pháp lệnh cũng bổ sung điều kiện công nhận liệt sĩ, thương binh đối với lực lượng trực tiếp thực hiện nhiệm vụ đấu tranh phòng, chống tội phạm; bổ sung đối tượng là người làm nhiệm vụ ở biên giới, hải đảo, làm nghĩa vụ quốc tế tại Lào, Campuchia được Nhà nước tặng Huân chương Chiến công vào diện người có công với cách mạng.

Một điểm mới đáng chú ý là giao Chính phủ quy định hoặc giao cơ quan có thẩm quyền xem xét công nhận người có công trong trường hợp thiếu hồ sơ nhưng có căn cứ thực tiễn, lịch sử rõ ràng hoặc các trường hợp đặc biệt khác. Quy định này giúp tháo gỡ khó khăn, vướng mắc, tồn đọng trong thời gian qua về việc công nhận những người thực sự có công với cách mạng nhưng thiếu hồ

sơ, giấy tờ do mất, thất lạc.

Về chính sách ưu đãi, Pháp lệnh bổ sung chế độ trợ cấp người phục vụ đối với cán bộ lão thành cách mạng và cán bộ tiền khởi nghĩa; mở rộng đối tượng điều dưỡng hằng năm đối với thương binh, người hưởng chính sách như thương binh, bệnh binh và người hoạt động kháng chiến bị nhiễm chất độc hóa học có tỷ lệ tổn thương cơ thể từ 61% đến 80%; đồng thời quy định chính sách hỗ trợ cải thiện nhà ở đối với người có công và thân nhân liệt sĩ là chính sách thường xuyên, ổn định.

Bổ sung đối tượng được miễn, giảm chi phí thẩm định, giám định

Giới thiệu Pháp lệnh số 04/2026/UBTVQH16 sửa đổi, bổ sung một số điều của Pháp lệnh Chi phí tố tụng, ông Lê Thế Phúc, Vụ trưởng Vụ Pháp chế và quản lý khoa học (Tòa án Nhân dân tối cao) cho biết, việc sửa đổi Pháp lệnh nhằm tạo cơ sở pháp lý đồng bộ, thống nhất về chi phí tố tụng; bảo đảm trình tự, thủ tục thu, nộp, thanh toán, tạm ứng chi phí tố tụng đơn giản, thuận tiện; bảo đảm quyền, lợi ích hợp pháp của cơ quan, tổ chức, cá nhân, góp phần nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác xét xử.

Một trong những điểm mới đáng chú ý là bổ sung phạm vi điều chỉnh đối với chi phí tố tụng theo pháp luật về phục hồi, phá sản, qua đó cụ thể hóa quy định của Luật Phục hồi, phá sản. Pháp lệnh bổ sung một chương riêng quy định về xác định chi phí phá sản trong trường hợp ngân sách nhà nước bảo đảm; việc tạm ứng, chi trả chi phí phá sản và xử lý tiền tạm ứng trong các trường hợp này.

Pháp lệnh cũng bổ sung quy định về miễn, giảm chi phí xem xét, thẩm định tại chỗ và chi phí giám định đối với người bị thiệt hại trong trường hợp phải giám định thiệt hại theo quy định của Luật Trách nhiệm bồi thường của Nhà nước; đồng thời bổ sung quy định miễn, giảm chi phí giám định trong tố tụng hình sự để thống nhất với Bộ luật Tố tụng hình sự.

Đối với chi phí giám định, Pháp lệnh sửa đổi các quy định về trách nhiệm nộp tiền tạm ứng, trách nhiệm chi trả và thủ tục thanh toán chi phí giám định, bảo đảm thống nhất với Luật Giám định tư pháp.

Bên cạnh đó, Pháp lệnh sửa đổi quy định về chi phí ủy thác tư pháp ra nước ngoài, trong đó quy định rõ nghĩa vụ nộp tiền tạm ứng, nghĩa vụ chịu chi phí và trách nhiệm chi trả chi phí ủy thác tư pháp trong tố tụng dân sự, tố tụng hành chính và tố tụng hình sự theo các luật chuyên ngành và pháp luật về tương trợ tư pháp.

Theo đại diện Tòa án Nhân dân tối cao, việc sửa đổi, bổ sung Pháp lệnh Chi phí tố tụng sẽ góp phần bảo đảm tính thống nhất của hệ thống pháp luật, nâng cao hiệu quả quản lý, sử dụng kinh phí tố tụng, đồng thời tạo thuận lợi cho các cơ quan tiến hành tố tụng và người tham gia tố tụng trong quá trình giải quyết các vụ việc, vụ án.

Rút ngắn thời hạn giải quyết đưa người đi cai nghiện ma túy bắt buộc

Pháp lệnh Trình tự, thủ tục Tòa án nhân dân xem xét, quyết định việc đưa người nghiện ma túy từ đủ 12 tuổi đến dưới 18 tuổi đi cai nghiện bắt buộc gồm 5 chương, 48 điều, nhằm bảo đảm áp dụng thống nhất với Luật Phòng, chống ma túy năm 2025, khắc phục những bất cập trong thực tiễn và đáp ứng yêu cầu chuyển đổi số trong hoạt động của Tòa án.

Ông Lê Thế Phúc cho biết, một trong những điểm mới đáng chú ý là bổ sung quy định giao Tòa án nhân dân tối cao tổ chức thống kê, số hóa hồ sơ, xây dựng và quản lý cơ sở dữ liệu về việc xem xét, quyết định đưa người nghiện ma túy đi cai nghiện bắt buộc; bổ sung quy định về gửi, giao, nhận văn bản, quyết định, hồ sơ, tài liệu bằng phương tiện điện tử nhằm nâng cao hiệu quả giải quyết vụ việc.

Pháp lệnh cũng sửa đổi quy định về trình tự, thủ tục tại các phiên họp xem xét, quyết định áp dụng biện pháp đưa đi cai nghiện bắt buộc theo hướng tăng tính chủ động cho Thẩm phán trong điều hành phiên họp, không quy định cứng trình tự hỏi, tranh luận mà căn cứ vào tính chất từng vụ việc để bảo đảm giải quyết nhanh chóng, hiệu quả.

Đáng chú ý, Pháp lệnh rút ngắn nhiều thời hạn tố tụng nhằm đẩy nhanh quá trình giải quyết vụ việc, gồm thời hạn xem xét, quyết định áp dụng biện pháp đưa đi cai nghiện bắt buộc; thời hạn thông báo thụ lý hồ sơ; thời hạn yêu cầu bổ sung tài liệu, mở phiên họp, ra quyết định, cũng như thời hạn giải quyết khiếu nại, kiến nghị, kháng nghị.

Bên cạnh đó, Pháp lệnh quy định đối với phiên họp sơ thẩm xem xét, quyết định đưa người đi cai nghiện bắt buộc, nếu kiểm sát viên vắng mặt thì Tòa án vẫn tiến hành phiên họp, không phải hoãn như trước, nhằm nâng cao trách nhiệm của các cơ quan trong thực hiện nhiệm vụ và bảo đảm giải quyết vụ việc đúng thời hạn. Riêng đối với phiên họp phúc thẩm giải quyết khiếu nại, kiến nghị, kháng nghị, quy định hiện hành được giữ nguyên, kiểm sát viên bắt buộc phải tham gia; nếu vắng mặt, Tòa án phải hoãn phiên họp.

Ngoài ra, Pháp lệnh bãi bỏ một số quy định đã được Luật Phòng, chống ma túy năm 2025 điều chỉnh; bỏ các quy định dẫn chiếu cụ thể đến điều, khoản của Luật để bảo đảm tính ổn định của Pháp lệnh khi Luật được sửa đổi, bổ sung; đồng thời bổ sung trách nhiệm của Tòa án nhân dân tối cao trong hướng dẫn thi hành Pháp lệnh.

Theo Báo Nhân Dân